

2011-12-15

Dnr 43-2011:2987

Eslövs kommun
Rektorn vid Fridasroskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Fridasroskolan
i Eslövs kommun

Tillsyn av Fridasroskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Eslövs kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Fridasroskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 november 2011.

I Fridasroskolan genomfördes en intervju med rektorn och en rundvandring i skolans lokaler. Vid förra inspektionstillfället år 2007 (dnr 53-2007:59), kritiserades skolan för att inte erbjuda elevens val i enlighet med författningarnas krav. Denna brist är nu åtgärdad. Till stora delar bedrivs verksamheten i Fridasroskolan i överensstämmelse med författningarnas krav och i Skolinspektionens enkät (våren 2011 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årskurs 5) framkommer en övervägande positiv bild av verksamheten och skolenhetens lärmiljö. Men rektorn och lärarna behöver i högre grad arbeta för att göra målen för utbildningen kända för föräldrarna samt förbättra elevernas reella inflytande. Kunskapsresultaten följs upp och åtgärder sätts in för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Dock varierar kunskapsresultaten över tid och det är viktigt att skolenheten fortsätter arbetet med att analysera måluppfyllelsen, prövar och utvecklar nya metoder för att vara säkra på att rätt insatser görs för att ytterligare förbättra kunskapsresultaten. Ett aktivt värdegrundsarbete pågår men skolans plan mot kränkande behandling behöver kompletteras med vilka konkreta åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp. Under de senaste åren har skolenheten haft flera olika rektorer och nuvarande rektorn är relativt nyanställd. Rektorn har påbörjat ett pedagogiskt utvecklingsarbete i dialog med personal, elever och föräldrar i syfte att främja elevernas utveckling mot målen. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som kommunen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Fridasroskolan i Eslövs kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eslövs kommun att senast den **30 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för föräldrarna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Skolan i högre grad ska klargöra för föräldrarna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och vårdnadshavare har (Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolenheten ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ första stycket skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Denna brist består i att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Av dokumentstudier och i intervjun med rektorn framgår att skolans kunskapsresultat har varierat något under de fem senaste åren. På de nationella ämnesproven år 2010 i svenska och matematik är det 89 procent av eleverna som når kravnivån för godkänt i åk 3. I årskurs 5 når 91 procent av eleverna kravnivån för godkänt i engelska och svenska och 93 procent når kravnivån för godkänt i matematik. Generellt når en högre andel av pojkarna i årskurs 5 kravnivån för godkänt på de nationella ämnesproven än flickorna. Det bör dock framhållas att antalet elever är litet till exempel fanns det läsåret 2010/11, enligt Skolverkets statistik, i Fridasroskolan 52 elever i årskurs 3 och 42 elever i årskurs 5.

Intervjun med rektorn, skolans dokumentation och i Skolinspektionens enkäter (våren 2011 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årskurs 5) visar inget annat än eleverna känner sig trygga och trivs i skolan. Enkäterna visar också att det råder en ömsesidig respekt och ett ömsesidigt förtroende mellan vuxna och elever.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för föräldrarna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

Motivering:

Enligt Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, ska skolan klargöra för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Detta är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. (se bedömningspunkt nedan Grundläggande värden och inflytande) I Skolinspektionens enkäter (våren 2011 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årskurs 5) framkommer att eleverna upplever att de känner till vad som krävs för att nå målen i de olika ämnena och att den pedagogiska personalen upplever att de har gett eleverna information om vads som krävs för att nå målen. Däremot visar inte föräldrarnas svar i enkäten på samma nöjdhetsgrad. Rektorn menar att detta är ett utvecklingsområde för skolenheten och har planerat insatser, med början vårterminen 2012, för att öka föräldrarnas kännedom om målen för utbildningen.

Rektorn och lärarna behöver i högre grad klargöra för föräldrarna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och vårdnadshavare har.

Författning:

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt författningarna ska rektorn och lärare planera, följa upp och utveckla utbildningen och den närmare utformningen av inflytandet ska anges i planeringen. Vidare anges att informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad samt att rektorn ansvarar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Eleverna har ett formellt inflytande genom olika råd i skolenheten som exempelvis elevråd och matråd. Men när det gäller inflytande över arbetsformer, arbetssätt och innehåll i undervisningen kan det utvecklas. I Skolinspektionens enkäter (våren 2011 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årkurs 5) framkommer en samstämmig bild från både elever, föräldrar och pedagogisk personal att elevernas reella inflytande kan förbättras. Denna bild bekräftas av rektorn som också menar att begreppet elevinflytande behöver diskuteras och klargöras för såväl elever som lärare för att nå en högre grad av måluppfyllelse när det gäller elevernas reella inflytande. Likaså behöver lärarna förklara för eleverna så att eleverna blir medvetna om att de faktiskt har ett inflytande över utbildningen. Vidare ska utformningen av elevernas inflytande anges i planeringen av verksamheten och ha en tydlig progression utifrån ålder och mognad.

Rektorn och lärarna behöver gemensamt klargöra vad ett reellt inflytande för eleverna innebär och säkerställa att eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen samt att utformningen av elevernas inflytande anges i planeringen av undervisningen.

Författning:

1 kap. 10 §,

4 kap. 9 och 14 §§ första stycket skollagen,

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar.

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling anger inte vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Huvudmannen ska, enligt skollagen, se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. En plan ska upprättas med en översikt över åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Av dokumentstudier och i intervjun med rektorn framkommer att Fridasroskolan arbetar aktivt med värdegrundsuppdraget för att förebygga och förhindra kränkande behandling. I skolenhetens plan mot kränkande behandling finns generella åtgärder och rutiner för att förhindra och förebygga kränkande behandling och diskriminering och som gäller skolenhetens alla verksamheter. En kartläggning görs tillsammans med eleverna för att ta reda på vilka och var åtgärder behöver sättas in för att förhindra att kränkningar ska förekomma. Däremot är inte åtgärder som ska vidtas införda i skolans plan mot kränkande behandling och inte heller hur de ska följas upp. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att de åtgärder som behöver vidtas för att förhindra och förebygga kränkande behandling kan vara olika för verksamheten i förskoleklassen, fritidshemmet och skolan.

Rektorn ska se till att de åtgärder som behöver vidtas och hur åtgärderna ska följas upp förs in i skolenhetens plan mot kränkande behandling.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Fridasroskolan

Utbildningen i Fridasroskolan omfattar förskoleklass och årskurs 1–6 samt fritidshem. Hösten 2011 har skolenheten (enligt skolans uppgift den 30 november 2011) 50 barn i förskoleklasserna och 306 elever i årskurs 1–6. Fridasroskolan ligger i västra delen av Eslövs tätort och skolenhetens elever kommer till största del från intilliggande bostadsområde som består av både villor och flerfamiljshus. Klasserna är åldershomogena och indelade i tre arbetslag, två arbetslag med förskoleklass och årskurs 1–3 samt ett arbetslag med årskurs 4–6. För varje arbetslag finns en lagledare som träffar rektorn varannan vecka. I arbetslagen ingår även fritidspedagoger, specialpedagoger och annan personal. I årskurs 7 fortsätter flertalet elever sin utbildning i Norrevångsskolan eller Ekenässkolan.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Ebba Svartz
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).